

משפט פלילי סדר הדין הפלילי - עבירות קנס	הנחיות היועץ המשפטי לממשלה
ביטול הודעות תשלום קנס - הנחיה לתובעים	תאריך: כ"ז סיון התש"ן עדכון: (20 יוני 1990, מרץ 2002) י"ד חשון התשס"ד, 9 נובמבר 2003 מספר הנחיה: 4.3040 (א52.003)

ביטול הודעות תשלום קנס - הנחיה לתובעים

הנחיות היועץ המשפטי לממשלה בדבר הפעלת שיקול דעתו של תובע לעניין ביטול הודעת תשלום קנס ותוספות פיגור בעבירות ברירת משפט לפי סעיפים 229(ג) עד (ז) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982.

תוכן עניינים

1. כללי
2. ביטול הודעות תשלום קנס מטעמים טכניים
3. ביטול הודעת תשלום קנס מפני העילה שלא נעברה עבירה, או שהעבירה נעברה בידי אחר
4. ביטול הודעות תשלום קנס מפני עילה של חוסר עניין לציבור בהמשך ההליכים:
5. ביטול או הפחתה של תוספת הפיגור
6. מעקב אחר ביטול הודעת תשלום קנס
7. הוראות מעבר הנוגעות לתיקון החוק משנת 2001 אשר נכנס לתוקפו ביום 27 בנובמבר 2001

1. כללי

20.6.90 (א) ביום נכנס לתוקף חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 11), התש"ן - 1990 ובסעיף 229 הוענקה במפורש לתובע שימונה בידי היועץ המשפטי לממשלה לעניין זה, סמכות לבטל הודעת תשלום קנס שנמסרה בשל עבירה של ברירת משפט, אם נתקיימה אחת העילות הקבועות בחוק ואם הבקשה הוגשה תוך 30 ימים מיום המצאת ההודעה של תשלום הקנס.

לאחר תקופת ניסיון תוקן החוק בשנת 1996, וכן בשנת 2001, כך שהיום מוסמך התובע לבטל או להפחית את תוספת הפיגור על קנס שלא שולם במועדו, בהתאם לעילות הקבועות בחוק. בתיקון לחוק משנת 2001 בוטל כפל הקנס, הופחתה תוספת הפיגור מ- 50% ל- 5% ונקבעה חזקת הרשעה מהיום שבו עברו המועדים להגשת בקשה לביטול הקנס או בקשה להישפט אם בקשות כאלה לא הוגשו, או מהיום שבו בקשה לבטל הקנס נדחתה על-ידי התובע. כמו כן באותו תיקון משנת 2001 נקבעו הוראות לתחולתו של התיקון והוראות מעבר כפי שיפורט בסעיף 7 להנחיה זו.

וזו לשון סעיף 229:

- 229'.
תשלום
הקנס
- (א) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס, ישלם, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, את הקנס הנקוב בהודעה, לחשבון שצוין בה, זולת אם פעל באחת מדרכים אלה
- (1) הגיש לתובע, תוך שלושים ימים מיום ההמצאה, בקשה לביטול כאמור בסעיף קטן (ג);
- (2) הודיע, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, בדרך שנקבעה בתקנות, שיש ברצונו להישפט על העבירה.
- מי שהגיש בקשה לביטול כאמור בפסקה (1) לא יהיה רשאי להודיע על רצונו להישפט כאמור בפסקה (2), אלא תוך שלושים ימים מיום המצאת ההודעה על החלטת התובע בעניין הביטול.
- (ב) לא שילם אדם את הקנס במועד ולא הודיע שיש ברצונו להישפט על העבירה, תיווסף על הקנס תוספת פיגור בשיעור האמור בסעיף 67 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; גביית הקנס תיעשה כאמור בסעיפים 68 ו- 70 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, וסעיף 69 לאותו חוק לא יחול.
- (ג) תובע רשאי לבטל הודעת תשלום קנס אם נוכח כי לא נעברה עבירה או כי היא נעברה שלא בידי מי שקיבל את ההודעה, או אם היה סבור שבנסיבות המקרה אין עניין לציבור בהמשך ההליכים; התובע יערוך רישום של הודעת תשלום קנס שביטל וינמק את החלטתו; לעניין סעיף קטן זה, "תובע" - כמשמעותו בסעיף 12 אם הוסמך במיוחד לעניין זה בידי היועץ המשפטי לממשלה.
- (ד) החליט התובע שלא לבטל את הודעת תשלום הקנס, ימציא למבקש הודעה על כך ואולם הוראות סעיף קטן (ב) יחולו כאילו לא הוגשה הבקשה לביטול לתובע.
- (ה) תובע רשאי לדון בבקשה שהוגשה לאחר המועד האמור בסעיף קטן (א), אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמנעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה.
- (ו) מי שלא הודיע כאמור בסעיף קטן (א) שברצונו להישפט ולא שילם במועד את הקנס, רשאי תובע לפטור אותו, על פי בקשתו, מתשלום תוספת הפיגור כאמור בסעיף קטן (ב), כולה או מקצתה, אם נוכח התובע שהעילה לאי-תשלום במועד היא אחת מאלה:
- (1) (נמחק)
- (2) נבצר מהמבקש לשלם את הקנס במועד בשל סיבה שאינה תלויה בו;
- (3) הסיבה לחיוב בתוספת הפיגור יסודה בתקלה של רשויות המדינה.
- (ז) בקשה לפי סעיף קטן (ו), תהיה בכתב, ותהיה נתמכת בתצהיר המאמת את העובדות המפורטות בה. התובע רשאי להחליט בבקשה על יסוד התצהיר בלבד או במעמד המבקש בלבד והחלטתו אינה ניתנת לערעור.
- (ח) שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג).
- (ח1) בוטלה הודעת תשלום קנס לאחר שהקנס שולם, יוחזר סכום הקנס שולם.
- (ח2) לא שילם אדם את הקנס, חלפו המועדים להגשת בקשה לביטול הודעת תשלום קנס או להודעה על בקשה להישפט לפי סעיף קטן (א), ולא הוגשו בקשות כאמור או הוגשה בזמן בקשה לביטול הודעת תשלום קנס ונדחתה, יראו אותו, בתום המועדים הקבועים בסעיף קטן (א) להגשת בקשות אלה, כאילו הורשע בבית המשפט ונגזר עליו הקנס הנקוב בהודעת תשלום הקנס.
- (ט) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להתקין תקנות לביצוע סעיף זה.

(ב) בעקבות קביעת הוראות אלה בחוק, תוקנו תקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד - 1974, במטרה להוסיף בהן תקנה 42 הקובעת לאמור:

42.א. בקשה לביטול הודעת תשלום קנס לחוק תוגש בכתב לתובע לפי המען הרשום בטופס הודעת תשלום הקנס, תוך התקופה שנקבעה לתשלום הקנס בהודעת תשלום הקנס; בבקשה יפורטו הנימוקים ויצורפו לה, אם ישנם, המסמכים המאמתים את טענות המבקש.

(ב) בבקשה לביטול הודעת תשלום קנס שהוגשה באיחור יפורטו הנימוקים לאיחור ויצורפו המסמכים המאמתים אותם.

(ג) קבלה על משלוח הבקשה לתובע לפי תקנה זו בדאר רשום תהיה ראייה לתאריך המשלוח."

טופס הודעת תשלום הקנס גם תוקן בהתאם.

(ג) עוד נקבע בחוק כי עבירות קנס, ובהן עבירות ברירת משפט, מתיישנות תוך שנה מיום ביצוען, או תוך שנתיים, אם המדובר בעבירות תעבורה כמשמעותן לפי פקודת התעבורה ובעל הרכב אשר לו הומצאה הודעת תשלום הקנס הוכיח כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיפים 69ב או 70א לפקודה האמורה, היום סעיף 27ב לפקודת התעבורה (סעיף 225א לחסד"פ). לפיכך לא תימסר הזמנה למשפט, או הודעת תשלום קנס, לאחר שעברו המועדים המפורטים לעיל, הכל לפי העניין.

(ד) מטרתה של הנחיה זו היא להדריך את התובעים כאמור לעיל בכל הנוגע לטיפול בבקשות ביטול הודעות תשלום קנס ותוספות פיגור ובעיקר בהפעלת שיקול דעתם לגבי הבקשות האמורות.

(ה) מובהר בזאת, כי תובע, אשר מונה בידי היועץ המשפטי לממשלה במיוחד לעניין זה, הוא הגורם היחיד המוסמך לבטל הודעות תשלום קנס, ותוספת פיגור בהתאם להנחיה זו.

(ו) ככלל, לא יחליט תובע בבקשת ביטול אלא אם הומצאו לו מסמכים התומכים בטענותיו של הפונה כמפורט בהנחיה זו, ולאחר שבחן אותם. תובע לא ידון בבקשה לביטול הודעת תשלום קנס שהוגשה לאחר שחלפו שלושים ימים מיום שההודעה הומצאה למבקש, אלא אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמנעו ממנו להגישה במועד, והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה.

2. ביטול הודעות תשלום קנס מטעמים טכניים

(א) תובע ראוי לבטל הודעת תשלום קנס אם מצא, לאחר שנבדקה טענת המבקש, כי נתקיים אחד מאלה:

(1) הודעת תשלום הקנס לא נשלחה בדואר רשום, או לא הומצאה בדרך חוקית אחרת, או אין בידי הרשות ראייה למשלוח בדואר רשום או להמצאה חוקית אחרת.

(2) היתה בידי הרשות ראייה על משלוח הודעת תשלום הקנס בדואר רשום, אולם הוכח להנחת דעתו של התובע כי הנמען לא קיבל את ההודעה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלה, כאמור בסיפא לתקנה 44א לתקנות סדר הדין פלילי, התשל"ד - 1974.

(3) הודעת תשלום הקנס הומצאה כתוצאה מטעות במחשב, אם בדרך של חזרה על הודעת תשלום קנס שבוטלה בעבר, והדבר לא נקלט במחשב, אם בדרך אחרת. ביטול מפני עילה זו ייעשה רק על סמך מסמך המאמת את הטעות במחשב.

(4) העבירה התיישנה, אם משום שעברה שנה מיום ביצועה, אם משום שחלפו שנתיים מיום שנעברה העבירה לגבי עבירת תעבורה שלגביה הוכיח מי שקיבל את הודעת תשלום הקנס כי לא הוא שעבר את העבירה (סעיף 27 לפקודת התעבורה).

(5) הודעת תשלום הקנס נמסרה לבעל חסינות דיפלומטית.

(6) הודעת תשלום הקנס נמסרה למי שנפטר בינתיים.

(ב) החליט התובע לבטל הודעת תשלום קנס לפי פסקה (א)(1) או (2) תומצא הודעת תשלום קנס חדשה, בכפוף לתקופות התיישנות העבירה, בציון סכום הקנס המקורי. המועדים לתשלום הקנס ולחישוב תוספות הפיגור יימנו לפי מועד המצאת הודעת תשלום הקנס החדשה.

3. ביטול הודעת תשלום קנס מפני העילה שלא נעברה עבירה, או שהעבירה נעברה בידי אחר:

(א) תובע רשאי לבטל הודעת תשלום קנס אם לאחר שבדק את טענותיו של המבקש, נוכח לאור אחד הטעמים הבאים שלא נעברה עבירה:

(1) נפלה טעות עובדתית ברישום הודעת תשלום הקנס (כגון העדר תמרוך, תמרוך שנמצא בלתי חוקי, רישום מוטעה של מספר הרכב וכדומה).

(2) לא נתקיים אחד מיסודות העבירה, למשל: הודעת תשלום הקנס נמסרה לבעל פטור מהחובה לחגור חגורת בטיחות, לנכה שחנה במקום המיועד לרכב נכה, לבעל תו חניה החונה בחניה מוסדרת באזורו, לבעל רכב החונה במקום המיועד לפריקה וטעינה, בעת שהוא עסוק בכך, וכיוצא באלה.

(3) הודעת תשלום הקנס נמסרה למי שאינו בר עונשין.

(4) אין ראיות מספיקות להוכיח מעל לכל ספק סביר, כי מי שנמסרה לו הודעת תשלום הקנס עבר את העבירה. ביטול מפני עילה זו ייעשה רק בידי מי שהוסמך כתובע והוא עורך דין,

או משמש באחד מהתפקידים הבאים במשטרת ישראל: ראש מחלקת תנועה, ראש ענף תנועה או ראש לשכת תנועה או בעל תפקיד אחר שהסמיך היועץ המשפטי לממשלה.

(5) לגבי נכה, יש לשים לב להוראות סעיפים 2 ו-3 לחוק חניה לנכים, התשנ"ד - 1993 הקובעות נסיבות בהן ניתן היתר לנכה לחנות במקום שבו החניה אינה מותרת.

(ב) תובע רשאי לבטל הודעת תשלום קנס אם, לאחר שבדק את טענות המבקש, נוכח כי העבירה נעברה שלא בידי מי שקיבל את הודעת תשלום הקנס.

(1) בעבירות הקשורות לכלי רכב יש חזקה, שלפיה בעל הרכב, כמשמעו בסעיף 1 לפקודת התעבורה אחראי לביצוע העבירה, אלא אם הוכיח מי נהג ברכב, למי מסר את החזקה בו או שהרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו, או כי הרכב נמכר או הושכר. על המבקש להמציא מסמך המעיד על טענתו.

(2) טען המבקש כי אינו יודע מי עבר את העבירה עליו להמציא מסמכים המוכיחים את הטענה שלא הוא שעבר את העבירה (כגון אישור המשטרה על גניבת הרכב שבו נעברה העבירה).

(3) החליט התובע לבטל הודעת תשלום קנס לפי סעיף-קטן (2) לעיל, והוכח מי נהג או החזיק ברכב, תומצא לנוהג או למחזיק הודעת תשלום קנס חדשה, בציון סכום הקנס המקורי (הכל בנתון לתקופת התיישנות העבירה).

4. ביטול הודעות תשלום קנס מפני עילה של חוסר עניין לציבור בהמשך ההליכים:

תובע רשאי לבטל הודעת תשלום קנס אם, לאחר שבחן את טענות המבקש, נוכח שנתקיים אחד מאלה:

(א) לגבי עבירות חניה ברשויות מקומיות:

(1) הודעת תשלום הקנס ניתנה לנכה כמשמעותו בסעיף 1 לחוק חניה לנכים, התשנ"ד - 1993, דהיינו: עיוור, אדם אשר רופא שהוסמך לאשר נכות על פי דין או רופא מוסמך על-ידי רשות הרישוי אישר לגביו בכתב אחת מאלה (או מלווה של נכה כאמור בסעיף 2(ב) לחוק חניה לנכים, התשנ"ד - 1993):

(א) שדרגת נכותו מגיעה ל- 60% לפחות ותנועתו בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו;

(ב) שהוא מוגבל בהליכה וזקוק לכסא גלגלים לצורך ניידותו;

- (ג) שהוא נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות.
- (2) הרכב חנה שלא כדין בשל תקלה ברכב, והפונה המציא אישור על כך ממוסד, מגורר או מגוף אחר כיוצא באלה, ובלבד שהרכב סולק תוך זמן סביר ושבעל הרכב מילא אחר הוראות דיני התעבורה בכל אשר להחניית הרכב בשל צורך.
- (3) הרכב חנה בחניה מוסדרת, מי שקיבל את הודעת תשלום הקנס הציג בחלון המכוננית כרטיס חניה בר תוקף באותה רשות מקומית, אך טעה בצורת התלישה לגבי פרט אחד בלבד (היום בחודש, היום בשבוע, או השעה) והתובע שוכנע כי התלישה נעשתה בטעות ובתום לב.
- (4) הודעת תשלום הקנס ניתנה לאדם שהוביל חולה קשה למתקן רפואי או ממנו, והחניה שלא כדין היתה מיועדת לאפשר לאותו חולה גישה נוחה למתקן או לרכב. על הפונה להמציא אישור מהמתקן הרפואי לאימות טענתו.
- (5) הודעת תשלום הקנס ניתנה לעובד של גוף הנותן שירות חיוני (כגון המשטרה, מע"צ, חברת החשמל, רשות הדואר, חברת בזק), אשר נאלץ לחנות שלא כדין לצורך מילוי תפקידו, ומי שהרשות המקומית והגוף המעסיק את העובד קבעו כמוסמך לעניין, אישר כי בנסיבות המקרה נאלץ העובד לחנות כאמור.
- (6) הודעת תשלום הקנס ניתנה לעובד מן העובדים המפורטים להלן של הרשות המקומית, שנאלץ לחנות שלא כדין כדי למלא את תפקידו, ומנהל האגף שבו הוא עובד אישר כי בנסיבות המקרה נאלץ העובד לחנות כאמור:
- (א) עובדי האגף הממונה על בינוי ותשתית העוסקים בתיקוני דרך, צנרת, חשמל, סלילת רחובות, גינון וכיוצא באלה.
- (ב) עובדי תברואה העוסקים בניקיון ופינוי אשפה.
- (ג) עובדי רווחה הנותנים שירותים סיעודיים לקשישים ולחולים.
- (7) הודעת תשלום הקנס ניתנה למי שחנה בחניה מוסדרת ללא כרטיס חניה, והתובע שוכנע כי נבצר מהמבקש להציג כרטיס חניה בשל טעם סביר.
- (8) הודעת תשלום הקנס ניתנה לרופא בתפקיד, אשר נאלץ לחנות שלא כדין לצורך מתן עזרה רפואית דחופה. על הרופא לתמוך את בקשתו בתצהיר המאמת את נסיבות המקרה.

(9) הודעת תשלום הקנס ניתנה משיקולים פסולים, או שניתנו כמה הודעות תשלום קנס בשל אותה עבירה בסמיכות זמנים כגון תוך שעתיים (במקרה זה תשאר בתוקף הודעת תשלום קנס אחת).

(10) נסיבות אישיות קשות של הפונה מצדיקות שלא למצות עמו את הדין.

(11) לא תבוטל הודעת תשלום קנס לפי החלופות (1) עד (8) אם החניה גרמה להפרעה חמורה לתנועה.

(ב) לגבי עבירות תעבורה המטופלות בידי המשטרה:

(1) בעבירות חניה יחולו הקריטריונים הקובעים בפיסקה (א) לעיל וכן יהיה תובע רשאי לבטל הודעת תשלום קנס למי שלא נמסרה לו הודעת תשלום קנס אחרת בשל עבירת חניה בשנה שקדמה לביצוע העבירה הנוכחית.

(2) בעבירות טכניות, כגון אי החזקת מסמכים, ליקויים בתאורת הרכב או במתקני עזר שבו, רשאי התובע לבטל הודעת תשלום קנס למי שתוך שנתיים לפני ביצוע העבירה הנוכחית, לא נמסרה לו הודעת תשלום קנס בשל עבירה טכנית כאמור, והליקויים תוקנו בהקדם.

(3) בעבירות תעבורה של הולכי רגל רשאי תובע לבטל הודעת תשלום קנס שנמסרה לקשיש, לקטין בר עונשין, לתייר, או לעולה חדש, וכיוצא באלה, בנסיבות שלפיהן נוכח התובע כי הם לא היו ערים לכך שביצעו עבירה.

(4) בעבירות תעבורה אחרות רשאי התובע לבטל הודעת תשלום קנס אם נתקיים אחד מאלה:

(א) הודעת תשלום הקנס ניתנה משיקולים פסולים, או ניתנו כמה הודעות תשלום קנס בשל אותה עבירה ללא הצדקה עניינית.

(ב) הודעת תשלום הקנס ניתנה בניגוד למדיניות מחלקת התנועה במשטרה לעניין אכיפת החוק לגבי עבירות תנועה מסוימות.

(ג) המבקש הוא בעל רשיון נהיגה לפחות חמש שנים, והוא לא עבר עבירת תעבורה, למעט עבירת חניה, או עבירה טכנית, בשנתיים שקדמו לביצוע העבירה הנוכחית, ולדעת התובע העבירה, נסיבות ביצועה ומידת הסיכון או ההפרעה שגרמה אינן חמורות.

(ד) העבירה נעברה לשם פיקוח נפש, או בשל צורך רפואי דחוף, ולדעת התובע לא גרמה להפרעה חמורה לתנועה או לסיכון.

(ה) ראש ענף המודיעין או ראש מחלקת איסוף וטכנולוגיה באגף המודיעין במשטרה ממליץ, בפניה מנומקת, לבטל את הודעת תשלום הקנס. ביטול מפני עילה זו ייעשה בידי קצין אגף תנועה מחוזי או ראש מחלקת התנועה בלבד.

(5) בכל עבירות התעבורה המטופלות בידי המשטרה רשאי תובע שהוא קצין אגף תנועה מחוזי, או ראש מחלקת התנועה לבטל הודעת תשלום קנס אם נוכח שניסבות אישיות קשות של הפונה מצדיקות שלא למצות עמו את הדין.

(ג) ביטול הודעת תשלום קנס בעבירות על חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד - 1984

תובע רשאי לבטל הודעת תשלום קנס אם נתקיים אחד מאלה:

- (1) נסיבות אישיות קשות של הפונה מצדיקות שלא למצות עמו את הדין.
- (2) לעניין סילוק גרוטאות - כשהגרוטה סולקה בנסיבות המצדיקות אי מיצוי הדין עם הפונה.
- (3) לעניין השלכת פסולת - אם ניתנה רשות, או הוראה מטעם רשות מוסמכת, כגון רשות מקומית, להשלכת הפסולת.

5. ביטול או הפחתה של תוספת הפיגור

סעיף 229(ו) לחוק סדר הדין הפלילי מקנה לתובע סמכות לבטל או להפחית את תוספות הפיגור שהצטברו על קנס שלא שולם במועדו. עילות הביטול כאמור נקבעו בחוק וכן נקבע כי על המבקש לתמוך את בקשתו בתצהיר המאמת את העובדות המפורטות בה. מלבד התצהיר יצרף המבקש לבקשתו מסמכים התומכים בבקשתו.

ואלה העילות לביטול תוספת הפיגור, כולה או חלקה:

(א) נבצר מהמבקש לשלם את הקנס במועד בשל סיבה שאינה תלויה בו:

למשל המבקש שהה בחו"ל בעת שניתן לו הדו"ח, שירת במילואים, או אושפז. תובע רשאי לבטל תוספת פיגור מפני עילה זו אם נוכח כי העדרותו של המבקש מסיבות אלה, היא שמנעה ממנו לשלם את הקנס במועד.

הוברר לתובע כי המבקש קיבל את הודעת תשלום הקנס, התראה על חיוב בתוספת פיגור, או על אי חידוש רשיון נהיגה, זמן סביר לפני יציאתו לחוץ לארץ, לשירות בצה"ל, או לפני מועד

אשפוזו, או אם מנסיבות המקרה עולה כי המבקש בחר להתעלם מהודעות ומהתראות בנדון, לא יבטל התובע את תוספת הפיגור.

(ב) הסיבה לחיוב בתוספות פיגור יסודה בתקלה של רשויות המדינה, כגון שהודעה על שינוי כתובת שנשלחה בדאר רשום, לא נקלטה, שהיה עיכוב בלתי סביר בטיפול בפניית המבקש לעניין ביטול הודעת תשלום קנס, או ביטול תוספת פיגור, או שהרשות לא נתנה למבקש אפשרות לשלם את הקנס במועד.

(ג) הוגשה הבקשה לביטול תוספת הפיגור מיד לאחר שהוסרה המניעה לתשלום הקנס במועד (למשל המבקש החלים ממחלה ממושכת, חזר מנסיעה לחו"ל, חזר ממילואים...) ונתמלא אחד מהתנאים המפורטים בפסקאות (א) או (ב) לעיל, רשאי התובע לבטל את תוספת הפיגור. השהה המבקש את הגשת בקשתו כאמור, רשאי התובע לבטל את תוספת הפיגור רק בחלקה, הכל לפי נסיבות המקרה.

6. מעקב אחר ביטול הודעת תשלום קנס

(א) החלטת התובע לבטל הודעת תשלום קנס או תוספת פיגור תהיה מנומקת בהתאם לאמור בהנחיה זו.

(ב) התובעים ינהלו רישום מרוכז על ביטול הודעות תשלום קנס ועל ביטול תוספות פיגור, ובו יכללו פרטים אלה:

- (1) תאריך הגשת בקשת הביטול;
- (2) תאריך ביצוע העבירה;
- (3) מהות העבירה;
- (4) סיבת הביטול;
- (5) תאריך הביטול;

(ג) אחת לשלושה חודשים יגיש התובע ליועץ המשפטי לממשלה דיווח סטטיסטי ובו יפרט מספר הבקשות לביטול הודעות תשלום קנס ולביטול תוספות פיגור שהוגשו, מספר הבקשות שנדחו ומספר הדו"חות שבוטלו, תוך ציון עילות הביטול כמפורט בהנחיה זו.

7. הוראות מעבר הנוגעות לתיקון החוק משנת 2001 אשר נכנס לתוקפו ביום 27 בנובמבר 2001

(א) סעיפים 3 ו- 5 לתיקון האמור קובעים לאמור:

תחולה 3. סעיף 229 (ב) ו- (ו) לחוק העיקרי וסעיף 67 לחוק העונשין, כנוסחם בחוק זה, יחולו גם על קנס שהוטל לפני תחילתו של חוק זה וטרם שולם, ואולם לא יהיה בכך כדי לפגוע בכפל הקנס ובתוספות פיגור שבהם התחייב אדם לפני תחילתו של חוק זה."

הוראות מעבר 5. (א) (1) על אף הוראות סעיף 3, מי שהוטל עליו קנס על ידי בית משפט או על ידי מסירת הודעת תשלום קנס לפני תחילתו של

חוק זה, ועד יום תחילתו של חוק זה לא שילמו ועבר המועד לתשלומי, תחושב לו מחדש תוספת הפיגור על הקנס, לפי הוראות סעיף 229(ב) לחוק העיקרי וסעיף 67(ב) לחוק העונשין, כנוסחן בחוק זה, ובלבד שישלם את החוב במלואו עד תום חמישה חודשים מיום תחילתו של חוק זה (להלן - תקופת התשלום החדשה).

(2) מיום תחילתו של חוק זה ועד תום תקופת התשלום החדשה, לא תיוסף על קנס כאמור בפיסקה (1) תוספת פיגור; (3) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט, להאריך בצו את תקופת התשלום החדשה.

(ב) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט, יקבע הוראות לעניין גביית חוב לפי סעיף קטן (א), לרבות הוראות בדבר פעולות שיינקטו על ידי רשויות המוסמכות לגבות חוב, ובכלל זה המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות כמשמעותו בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995, לצורך גביית חוב כאמור.

(ב) לפי האמור בתיקון החוק, ביטול כפל הקנס יחול גם על קנס שהוטל לפני ה - 27 בנובמבר 2001, ואולם לא יהיה בכך כדי להשפיע על כפל הקנס ועל תוספות פיגור שכבר הצטברו על קנס מסוים לפני התאריך האמור.

(ג) נוסף על כך נקבעה הוראת מעבר מיוחדת שהפעילה רטרואקטיבית את תוספות הפיגור החדשות על קנסות העבר (שטרם התיישנו) ובלבד שהחייב שילם את החוב במלואו עד תום תקופת ה"מבצע", דהיינו עד ה - 30 באפריל 2002 (התקופה הוארכה בצו של שר המשפטים שפורסם בק"ת התשס"ב, עמ' 138). במהלך תקופה זו לא התווספה על הקנס תוספת פיגור.

(ד) מי שהיה חייב בתשלום קנס ולא ניצל את תקופת ה"מבצע" לתשלומי, היה חייב במלוא תוספות הפיגור שהצטברו על הקנס לפני תקופת ה"מבצע".